

V Bruseli 8. 5. 2020
COM(2020) 197 final

2020/0081 (CNS)

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ s cieľom riešiť naliehavú potrebu odkladu určitých lehôt na podávanie a výmenu informácií v oblasti daní v dôsledku pandémie COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Pandémia ochorenia COVID-19 je vážnou krízou v oblasti verejného zdravia, ktorá postihla všetky členské štáty. Predstavuje veľkú výzvu pre systémy verejnej zdravotnej starostlivosti a pravdepodobne bude mať dlhodobé závažné dôsledky pre ekonomiky Únie. Táto situácia spôsobuje obrovské narušenie života občanov a podnikov, ktorí sa s námahou snažia vykonávať svoje činnosti, a to najmä pre obmedzenia spojené so zákazom vychádzania v mnohých členských štátoch.

Vzhľadom na tieto mimoriadne okolnosti viaceré členské štáty a osoby zodpovedné za oznamovanie informácií podľa smernice Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní¹ požiadali o odklad určitých lehôt na podávanie a výmenu informácií podľa tejto smernice. Žiadosti o odklad sa konkrétne týkajú automatickej výmeny informácií o finančných účtoch, ktorých príjemcovia sú daňovými rezidentmi v inom členskom štáte², a cezhraničných opatrení podliehajúcich oznamovaniu³, ktoré sú uvedené v prílohe IV k smernici Rady 2011/16/EÚ. Vážne narušenie spôsobené pandémiou COVID-19 bráni včasnému zabezpečeniu súladu zo strany finančných inštitúcií a osôb zodpovedných za oznamovanie cezhraničných opatrení a negatívne ovplyvňuje schopnosť daňových správ členských štátov zhromažďovať a spracúvať tieto údaje.

Táto situácia si vyžaduje naliehavú a koordinovanú reakciu v rámci Únie a v príslušných prípadoch aj na celosvetovej úrovni. V tejto súvislosti by bolo užitočné zohľadniť iniciatívu riadiaceho výboru globálneho fóra, pokiaľ ide o spoločný štandard oznamovania (CRS) pre oznamujúce finančné inštitúcie, ktorý je transponovaný do práva Únie smernicou Rady 2014/107/EÚ.

Z týchto dôvodov je potrebné odložiť lehotu na výmenu informácií o finančných účtoch, ktorých príjemcovia sú daňovými rezidentmi v inom členskom štáte. Členským štátom by to umožnilo upraviť svoje vnútroštátne lehoty na podávanie takýchto informácií zo strany oznamujúcich finančných inštitúcií. Rovnako by sa mali predĺžiť aj lehoty na podávanie a výmenu informácií o cezhraničných opatreniach podľa prílohy IV k smernici Rady 2011/16/EÚ.

Zároveň by sa malo pripomenúť, že výmena informácií o finančných účtoch, ktorých príjemcovia sú daňovými rezidentmi v inom členskom štáte, a o cezhraničných opatreniach podliehajúcich oznamovaniu podľa prílohy IV k smernici Rady 2011/16/EÚ je kľúčová v boji proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom v Únii. Členské štáty budú potrebovať daňové príjmy na financovanie veľkého úsilia o zmiernenie negatívneho hospodárskeho vplyvu opatrení proti pandémii COVID-19. Zabezpečenie daňovej spravodlivosti tým, že sa zabráni vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom, je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Súčasná kríza si síce vyžaduje úpravu kalendára

¹ Ú. v. EÚ L 64, 11.3.2011, s. 1.

² Smernica Rady (EÚ) 2014/107 z 9. decembra 2014, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní (Ú. v. EÚ L 359, 16.2.2014, s. 1).

³ Smernica Rady (EÚ) 2018/822 z 25. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní v súvislosti s cezhraničnými opatreniami podliehajúcimi oznamovaniu (Ú. v. EÚ L 139, 5.6.2018, s. 1 – 13).

podávania a prenosu niektorých daňových údajov, nemala by však viesť k tomu, aby vnútroštátne správne orgány vzdali snahu o zabezpečenie spravodlivého zdaňovania.

Trvanie odkladu by nemalo narušiť stanovenú štruktúru a fungovanie smernice Rady 2011/16/EÚ. Jeho trvanie by malo byť skôr obmedzené úmerne k praktickým ťažkostiam, ktoré spôsobuje dočasný zákaz vychádzania vydaný s cieľom zvládnuť pandémiu.

Vzhľadom na súčasnú neistotu, pokiaľ ide o vývoj pandémie COVID-19, je vhodné stanoviť možnosť jedného ďalšieho predĺženia obdobia odkladu pre podávanie a výmenu informácií. Bolo by to potrebné, ak by počas časti alebo celého obdobia odkladu pretrvávali mimoriadne okolnosti so závažnými rizikami pre verejné zdravie spôsobené pandemiou COVID-19 a členské štáty by museli zaviesť nové opatrenia spojené so zákazom vychádzania alebo pokračovať v existujúcich opatreniach. Takéto predĺženie lehoty by nemalo narušiť stanovenú štruktúru a fungovanie smernice Rady 2011/16/EÚ. Malo by ísť skôr o obmedzené a vopred určené trvanie úmerne k praktickým ťažkostiam, ktoré spôsobuje dočasný zákaz vychádzania. Predĺženie lehoty by nemalo ovplyvniť podstatné prvky týkajúce sa povinnosti oznamovať a vymieňať si informácie podľa tejto smernice. Môže sa ním len predĺžiť odklad lehoty na splnenie takýchto povinností, pričom sa zabezpečí, aby v konečnom dôsledku boli poskytnuté všetky informácie.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Od začiatku vypuknutia pandémie ochorenia COVID-19 dostáva Komisia značný počet otázok a žiadostí a začala niekoľko iniciatív, ktoré majú zmierniť vplyv krízy. GR TAXUD už v tejto súvislosti prijalo niekoľko rozhodnutí, najmä v oblasti cieľ a DPH, s cieľom urýchlene riešiť problémy alebo prinajmenšom poskytnúť istotu. Sú zhrnuté na webovom sídle GR TAXUD ([reakcia TAXUD na COVID-19⁴](#)).

Navrhovaná iniciatíva je v súlade s opatreniami prijatými Komisiou s cieľom zohľadniť súčasné mimoriadne ťažkosti, ktorým čelia podniky a vnútroštátne daňové správy. Reaguje na žiadosti podané viacerými osobami zodpovednými za podávanie informácií podľa smernice Rady 2011/16/EÚ a členskými štátmi o odklad lehôt na podávanie a výmenu informácií podľa smernice Rady 2011/16/EÚ.

Navrhovaná iniciatíva je v súlade aj s iniciatívou riadiacej skupiny globálneho fóra týkajúcej sa CRS pre oznamujúce finančné inštitúcie na predĺženie lehoty na výmenu informácií z konca septembra 2020 do konca decembra 2020.

Rada tiež 29. apríla 2020 zorganizovala neformálne stretnutie s členskými štátmi, na ktorom sa všetky členské štáty dohodli na potrebe odložiť požiadavky na podávanie a výmenu informácií podľa smernice Rady 2011/16/EÚ.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právny základ tejto legislatívnej iniciatívy tvoria články 113 a 115 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Väčšina iniciatív spojených s harmonizáciou alebo koordináciou právneho rámca v oblasti priameho zdaňovania sa opiera o článok 115 ZFEÚ, zatiaľ čo nepriame zdaňovanie je upravené v článku 113 ZFEÚ. Cieľom navrhovaných pravidiel je zmeniť konkrétne lehoty na podávanie a výmenu určitých informácií (informácie

⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/covid-19-taxud-response_en.

o finančných účtoch a cezhraničných opatreniach podliehajúcich oznamovaniu), aby sa zohľadnili súčasné ťažkosti pri plnení povinností vyplývajúcich zo smernice Rady 2011/16/EÚ v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Keďže cezhraničné opatrenia podliehajúce oznamovaniu sa môžu týkať systémov priamych aj nepriamych daní, pre navrhované pravidlá sú relevantné oba právne základy.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Návrh v plnej miere dodržiava zásadu subsidiarity stanovenú v článku 5 ZFEÚ. Upravuje administratívnu spoluprácu v oblasti daňového systému. Právnu istotu a jednoznačnosť pre uplatňovanie odkladu určitých lehôt podľa smernice je možné zabezpečiť len vtedy, ak v členských štátoch existuje koordinovaný prístup k danému problému.

- **Proporcionalita**

Návrh spočíva v úprave existujúcich ustanovení smernice, pokiaľ ide o lehoty uplatniteľné na podávanie a výmenu určitých informácií, s cieľom riešiť problémy, ktorým čelia osoby zodpovedné za oznamovanie informácií a daňové správy v dôsledku súčasnej pandémie ochorenia COVID-19. Tieto úpravy neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa administratívnej spolupráce medzi členskými štátmi. Stanovuje sa v nich odklad, pri ktorom sa zohľadňuje trvanie obmedzení/zákazu vychádzania, a zabezpečuje sa, že žiadne informácie, ktoré by počas odkladu podliehali oznamovaniu, nezostanú neoznámené alebo neposkytnuté.

- **Výber nástroja**

V právnom základe tohto návrhu (článok 115 ZFEÚ) sa výslovne stanovuje, že právne predpisy v tejto oblasti môžu byť prijaté len v právnej forme smernice.

Navrhovaná smernica zároveň predstavuje šiestu zmenu smernice Rady 2011/16/EÚ a nadväzuje na smernice Rady (EÚ) 2014/107/EÚ, 2015/2376, 2016/881, 2016/2258 a 2018/822.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Základné práva**

Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie.

4. PODROBNÉ VYSVETLENIE KONKRÉTNÝCH USTANOVENÍ NÁVRHU

V smernici sa navrhujú zmeny určitých lehôt na podávanie a výmenu informácií podľa smernice Rady 2011/16/EÚ, konkrétne pokiaľ ide o informácie o finančných účtoch, ako sa stanovuje v smernici Rady 2014/107/EÚ, a cezhraničné opatrenia podliehajúce oznamovaniu, ako sa stanovuje v smernici Rady (EÚ) 2018/822.

Navrhované pravidlá:

- odloženie lehoty na výmenu informácií o finančných účtoch podliehajúcich oznamovaniu o 3 mesiace, t. j. do 31. decembra 2020,

- zmena dátumu prvej výmeny informácií o cezhraničných opatreniach podliehajúcich oznamovaniu, ktoré sú uvedené v prílohe IV k smernici Rady 2011/16/EÚ, z 31. októbra 2020 na 31. januára 2021,
- zmena dátumu začiatku 30-dňového obdobia vzťahujúceho sa na oznamovanie cezhraničných opatrení, ktoré sú zahrnuté v charakteristických znakoch uvedených v prílohe IV k smernici Rady (EÚ) 2018/822, z 1. júla 2020 na 1. októbra 2020,
- zmena dátumu oznamovania „historických“ cezhraničných opatrení (t. j. opatrení, ktoré podliehajú oznamovaniu od 25. júna 2018 do 30. júna 2020) z 31. augusta 2020 na 30. novembra 2020.

Vzhľadom na súčasnú neistotu, pokiaľ ide o vývoj pandémie COVID-19, sa v navrhovanej iniciatíve stanovuje možnosť jedného ďalšieho predĺženia obdobia odkladu pre podávanie a výmenu informácií. Komisia bude splnomocnená poskytnúť takéto predĺženie prostredníctvom delegovaných aktov.

Návrh

SMERNICA RADY,

ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ s cieľom riešiť naliehavú potrebu odkladu určitých lehôt na podávanie a výmenu informácií v oblasti daní v dôsledku pandémie COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 113 a 115,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁵,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁶,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Opatrenia na obmedzenie pohybu uložené členskými štátmi na pomoc pri zvládaní pandémie COVID 19 majú vážny rušivý vplyv na schopnosť podnikov a daňových správ plniť si niektoré povinnosti podľa smernice Rady 2011/16/EÚ⁷.
- (2) Viaceré členské štáty a osoby zodpovedné za oznamovanie informácií príslušným orgánom členských štátov podľa smernice 2011/16/EÚ požiadali o odklad určitých lehôt stanovených v uvedenej smernici, ktoré sa týkajú automatickej výmeny informácií o finančných účtoch, ktorých príjemcovia sú daňovými rezidentmi v inom členskom štáte, ako aj cezhraničných opatrení podliehajúcich oznamovaniu, ktoré sú zahrnuté v charakteristických znakoch uvedených v prílohe IV k uvedenej smernici⁸.
- (3) Vážne narušenie, ktoré spôsobila pandémia COVID-19 v činnosti finančných inštitúcií a osôb, ktoré sú zodpovedné za oznamovanie cezhraničných opatrení, bráni včasnemu splneniu ich oznamovacích povinností podľa smernice 2011/16/EÚ. Finančné inštitúcie sú v súčasnosti postavené pred naliehavé úlohy týkajúce sa ochorenia COVID-19. Okrem toho finančné inštitúcie a osoby zodpovedné za oznamovanie cezhraničných opatrení zahrnutých v charakteristických znakoch uvedených v prílohe IV čelia viacerým narušeniam spojeným s výkonom práce, a to najmä v dôsledku práce na diaľku, keďže vo väčšine členských štátov platí zákaz vychádzania. Rovnako negatívne je ovplyvnená aj schopnosť daňových správ členských štátov zhromažďovať a spracúvať tieto údaje.

⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁶ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁷ Smernica Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS (Ú. v. EÚ L 64, 11.3.2011, s. 1).

⁸ Smernica Rady (EÚ) 2018/822 z 25. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní v súvislosti s cezhraničnými opatreniami podliehajúcimi oznamovaniu (Ú. v. EÚ L 139, 5.6.2018, s. 1).

- (4) Táto situácia si vyžaduje naliehavú a koordinovanú reakciu v rámci Únie. Na tento účel je potrebné odložiť lehotu na výmenu informácií o finančných účtoch, ktorých príjemcovia sú daňovými rezidentmi v inom členskom štáte, aby členské štáty mohli upraviť svoje vnútroštátne lehoty na podávanie takýchto informácií zo strany oznamujúcich finančných inštitúcií. Rovnako by sa mali predĺžiť aj lehoty na podávanie a výmenu informácií o cezhraničných opatreniach zahrnutých v charakteristických znakoch uvedených v prílohe IV k smernici 2011/16/EÚ.
- (5) S cieľom určiť trvanie odkladu je potrebné vziať do úvahy, že jeho cieľom je riešiť mimoriadnu situáciu a odklad by nemal narúšať stanovenú štruktúru a fungovanie smernice 2011/16/EÚ. Bolo by preto vhodné obmedziť odklad na obdobie, ktoré je úmerné ťažkostiam spôsobeným pandémiou COVID-19 pri podávaní a výmene informácií.
- (6) Vzhľadom na súčasnú neistotu, pokiaľ ide o vývoj pandémie COVID-19, by bolo vhodné stanoviť aj možnosť jedného ďalšieho predĺženia obdobia odkladu pre podávanie a výmenu informácií. Bolo by to potrebné, ak by počas časti alebo celého obdobia odkladu pretrvávali mimoriadne okolnosti so závažnými rizikami pre verejné zdravie spôsobené pandémiou COVID-19 a členské štáty by museli zaviesť nové opatrenia spojené so zákazom vychádzania alebo pokračovať v existujúcich opatreniach. Takéto predĺženie lehoty by nemalo narušiť stanovenú štruktúru a fungovanie smernice Rady 2011/16/EÚ. Malo by ísť skôr o obmedzené a vopred určené trvanie úmerne k praktickým ťažkostiam, ktoré spôsobuje dočasný zákaz vychádzania. Predĺženie lehoty by nemalo ovplyvniť podstatné prvky týkajúce sa povinnosti oznamovať a vymieňať si informácie podľa tejto smernice. Môže sa ním len predĺžiť odklad lehoty na splnenie takýchto povinností, pričom sa zabezpečí, aby v konečnom dôsledku boli poskytnuté všetky informácie.
- (7) Smernica 2011/16/EÚ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (8) Keďže opatrenia stanovené v tejto smernici sa týkajú povinností stanovených v smernici 2011/16/EÚ, ktoré by sa inak stali uplatniteľnými už čoskoro, táto smernica by mala nadobudnúť účinnosť čo najskôr,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2011/16/EÚ sa mení takto:

1. Článok 8ab sa mení takto:
 - a) Odsek 12 sa nahrádza takto:

„12. Každý členský štát prijme opatrenia potrebné na to, aby sprostredkovatelia a príslušní daňovníci museli podávať informácie o cezhraničných opatreniach podliehajúcich oznamovaniu, v súvislosti s ktorými sa prvý krok vykonal v období medzi 25. júnom 2018 a 30. júnom 2020. Sprostredkovatelia, respektíve príslušní daňovníci podajú informácie o cezhraničných opatreniach podliehajúcich oznamovaniu do 30. novembra 2020.“;
 - b) Odsek 18 sa nahrádza takto:

„18. Automatická výmena informácií sa uskutoční do jedného mesiaca od konca štvrtého roka, v ktorom boli informácie podané. Prvé informácie sa oznámia do 31. januára 2021.“

2. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 27a

Odklad lehôt v reakcii na ochorenie COVID-19

1. Bez ohľadu na lehotu stanovenú v článku 8 ods. 6 písm. b) sa oznámenie informácií stanovených v článku 8 ods. 3a, ktoré sa týkajú kalendárneho roku 2019 alebo iného primeraného oznamovacieho obdobia, uskutoční do 12 mesiacov od konca kalendárneho roka 2019 alebo iného primeraného oznamovacieho obdobia.
2. Ak je cezhraničné opatrenie podliehajúce oznamovaniu prístupné na implementáciu alebo pripravené na implementáciu, alebo ak sa prvý krok v jeho implementácii uskutočnil medzi 1. júlom 2020 a 30. septembrom 2020, alebo ak sprostredkovatelia uvedení v článku 3 bode 21 druhom odseku poskytli priamo alebo prostredníctvom iných osôb pomoc, podporu alebo poradenstvo medzi 1. júlom 2020 a 30. septembrom 2020, 30-dňová lehota na podanie informácií stanovených v článku 8ab ods. 1 a 7 začína plynúť 1. októbra 2020.

V prípade opatrení určených pre trh predloží sprostredkovateľ prvú pravidelnú správu v súlade s článkom 8ab ods. 2 do 31. januára 2021.

Článok 27b

Predĺženie obdobia odkladu

Komisia je splnomocnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 27c s cieľom predĺžiť obdobie odkladu podávania a výmeny informácií, ako sa stanovuje v článku 8ab ods. 12 a 18 a v článku 27a, najviac o ďalšie tri mesiace.

Komisia môže prijať delegovaný akt uvedený v prvom pododseku len vtedy, ak počas časti alebo celého obdobia odkladu pretrvávajú mimoriadne okolnosti so závažnými rizikami pre verejné zdravie spôsobené pandemiou COVID-19 a členské štáty musia zaviesť opatrenia spojené so zákazom vychádzania.

Článok 27c

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Právomoc prijať delegovaný akt uvedený v článku 27b sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijať delegovaný akt uvedený v článku 27b sa Komisii udeľuje len na obdobie odkladu lehôt na podávanie a výmenu informácií, ako sa stanovuje v článku 8ab ods. 12 a 18 a v článku 27a.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 27b môže Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaného aktu, ak už nadobudol účinnosť.

4. Pred prijatím delegovaného aktu bude Komisia viesť konzultácie s expertmi určenými každým členským štátom v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí Rade. V oznámení delegovaného aktu Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 27b nadobúda účinnosť bezodkladne a uplatňuje sa, pokiaľ Rada nevznesie námietku. Rada môže vzniesť námietku voči delegovanému aktu do piatich pracovných dní od oznámenia uvedeného aktu. V takom prípade Komisia akt zruší okamžite po oznámení rozhodnutia Rady vzniesť námietku.
7. Európsky parlament je informovaný o prijatí delegovaného aktu Komisiou, o akejkoľvek námietke vznesenej voči uvedenému aktu a o odvolaní delegovania právomocí Radou.“

Článok 2

1. Členské štáty prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 31. mája 2020. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto opatrení.

Uvedené ustanovenia uplatňujú od 1. júna 2020.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*